

Reseskildring : "ett original
söder från" eller
universalarfvingen och julb...

59 C Br. Original

Docum.
(150)
(Pr)
o

1892

RESESKILDNING

"ETT ORIGINAL SÖDER IFRÅN"

ELLER

UNIVERSALARFVINGEN OCH JULBOCKEN

JEMTE BIHANG

1892

STOCKHOLM, 1892.

Tryckt på beställning i Nya Boktryckeriet.

Till S—I kom en gammal man,
som lifligt konversera
med bästa guldfisk, som han fann,
med mig och många flera.

Men nu var händelsen den, att mina guldfiskar sa' upp sin lydnad redan i juli månad, hvadan jag sjelf gick och sökte desamma.

I S—m hade han "affär"
för kanske — hundra tusen?
Dess släkting var ju "millionär";
men fäktar sjelf i husen.

Dylika existenser, som ha fått den moderna tiggarevanan, brukar ej så sällan vara tusenkronorskarlar, men så var ej förhållandet här. "Nöden dref honom att ljuga, å la tigga"

Ackord nu gubben gjorde opp
med tvenne arkitekter! —
"om pengar väl han hade hopp",
hvad sköna skoprojekter.

Han skulle afverka en femtusen träd att börja med, bygga och sälja, hvadan han behöfde mycket folk; "ett grofkornigt skoj", då de ej egde så pass af skog, som man kunde peta tänderna med.

Han sad', de stal min plånbok bort,
 "var väl ej godt att göra?"
 Men fick så reshjelp inom kort,
 till hvad, skall ni få höra. —

"Nämde herrar tyckte det var synd om den
 der gamle "räfven", som hade blifvit bestulen på
 sin reskassa, som han aldrig egt." Till krogen
 bar det af, tills alla hjälpmedel blefvo förvandlade
 i "flytande form", jublande: härliga nödlögner!

I S—l sköttes fäkten bra,
 tills varnad af polisen —
 ombord sin packning måste dra;
 iväg med första brisen.

Inte ett öre hade han till resan, fortsättning
 med tiggeriet ombord och tack vare deras goda
 sätt, gick det ganska bra.

Hans helsning gälde köksan först,
 han klagar, och han gråter,
 att han af fattiga blef störst,
 väl hoppas ni förlåter? —

Jag väntar telegram från syster att få lyfta
 pengar på banken i H., så man får fara bekvämt
 hem, पोस्ते han. "Fanns det kanhända tio öre i
 hennes ego?" ankomna till H.

Till fattigvården bar det af,
 de skulle kosta resan.
 Men dessa aldrig bifall gaf,
 då blef han lång i — näsan.

"Brödlös, ej rådlös". Till en läkare som
 intygade hans cförmåga att gå den långa vägen,

och en lista som rörde upp de stenhårda hjertan. —

Med bön till bättre lottade,
nu gubben gick med listan.
Sitt hufvud ödmjukt blottade
för hvarje skärf i — kistan.

Vi lågo fjorton dagar i H., gubben klagade, att det förslog "alls intet", men stup full som en kanon dagligen.

Cirka åttio kronor gaf barmhertiga menniskor honom att — supa upp!

Det gick ej någon mera båt.
hvarför vi måste "pika".
Jag ångra, att vi följdes åt
till dem, som va' så rika! —

Äfven jag fick vara med på skojet, och det från början och till slut ändå.

Rädd att ej få trasorna hemburna, antogs jag som rättmätig arvinge efter deras död.

Och jag har aldrig varit den,
som något godt försakat.
Men intet lått ännu igen
af dem, som "juden rakat."

Snål som en varg, sniken som en procentare, jag sade därför: köp en spark för de hoptiggda medel, och ni får åka hem, men nej! Gubben parflade på, jag likaså, med S—m:s minnen på ryggen à la frö och "diverse". I raseri öfver krögaren, omfamna han hela H:s stad, svor och

bedyråde: att framdeles skulle det bli annat af!
Han klagade öfver, att suparna voro för små,
hvadan han blef utkörd på gatan.

När syster får sitt arf, han sa',
då skall ni er få lära,
att ej en gammal man bedra',
det svär jag vid min ära.

Mannen ifråga har aldrig varit i besittning
af nämde egendom — ära.

Till Ö vi kommo nu,
der låg vi åtta dagar;
och gubben söp för fler än sju,
men Sverges stränga lagar —

de sade annat!

Dagen före julafton "körde" gubben vildt i hu-
sen, önskade alla "en god jul", tills han antasta-
des af "rättvisan" för fylla och "bettleri".

Han der som julbock lät sig se
och blef så känd af alla,
Man var så qvick åt gubben le
och "julbock" honom kalla.

"Ty som sådan öfverträffas han ej af någon
i likhet."

Derifrån gick resan direkt till U—å, med
många större och mindre obehagligheter för gub-
bens skull, inbillande sig vara i besittning af hela
— Vesterbotten.

En trädgård hade han som få
och tobaksfält der hemma,
der kunde man ju herrskap må,
men saknar liten Emma.

Både det förra och det senare fanns blott i
— drömmen.

I U. gick det mycket hett
den sista dag på året,
der blef för gubben intet fett,
men "myror" fick i — håret.

Der "körde" han upp i sin qvinliga "Gud-
hjälpmejstackare-ton" men träffa på, "i första hand,
hvilket förskräckte min gamle "älskare" att vidare
göra husbesök i den stilen." Jag vet ej, om
mannen var sinnesrubbad, eller om han var så
hjärtans älskvärd mot dylika skrymtare, emeller-
tid:

Af hår och skägg han tog en lock,
ja båda händer fulla!
Ack, hvad han liknade en bock,
han gick ej, men han rulla.

Dess innevånare fick ej mycket beröm af det
lilla — svin, nej förlåt herr H. Nu skulle drän-
gen med hästen vara oss till mötes, bref från sy-
ster o. s. v., men intetdera.

Då svettas han och blef så matt,
han rulla sig i jorden.
Han var långt värre än en "besatt"
och skrek: det usla Norden!

Samma dag vi kommo till U—å, gingo vi
derifrån. Men då kom gubben underfund med,

att det skulle gå an att få snålskjuts med dem,
som skjutsa posten, hvadan han —

Som herre kom till P—e stad,
igenom goda bönder.
Gästgifvarskjuts jag åkt, han sad'
så det så när gått sönder.

Nog gick det an, att få åka öfver tjugu mil
för tack ska han ha, medan jag i besvärligt väder
och djup snö sträfvade att komma till det nya
"familjehemmet", der vi tre skulle lefva som "sy-
skon" till vår död.

Men kommen blott till P—e stad,
der fick jag genast höra,
att jag för resan intet had'
och hvad jag borde göra:

aldrig gå dit eller åtminstone fara derifrån, me-
dan man något så när såg ut som en människa,
det besannades ock. —

Han häst de hade skjutit ned,
som "utan tillsyn" lemnad,
den stackarn var bå' viind och sned,
jag tror till vedbod ämnad.

"Nu erfor jag, att han ej ville vara annat
än dryckesvän."

Till deras hem jag for nu strax
med lumpen uppå ryggen,
jag ränkte: möjligt få ett flax,
men tror jag kom till styggen!

Ty föreställ er att komma till ett hem, der
allt är upp och nedvändt, der qvinnan svart af

smuts, svär som den värsta gardist, äcklas med de allra simplaste uttryck på sina läppar, men värre skulle jag få se och höra.

Ett komplimang jag genast gör
för denna nya syster.
som svar hon mig på dörren kör,
men detta ej mig lyster.

Ty att till fots tillryggalägga den femtiotvå
mils långa vägen, med ett parti trasor och frö på
ryggen, hopsamladt i S—m, aflemna utan tack till
belöning för att som en skuggbild försvinna med
det samma, kan ingen som helst vilja vara med om.

Jag väntar uppå H. han kommer väl jag sade,
ja han! ett sådant d—la svin, så hennes ord sig lade.

Under tiden jag satt och vänta, blef gumman
bättre stämd mot mig, serverade mig palt med en
myckenhet små kokade oskalade potatis uti.

Jag tänkte hennes syn är klen,
kanske ett misstag bars.
Att maten var alls intet ren,
det fick jag snart erfara

Jag undrade hvad det kunde vara som jäm-
rade sig som en barnsängsquinna, men såg ingen-
ting vidare än två stycken utmagrade hundar, färdiga
att sluka mig, nej! potatisblodspalten fick de blott.

Hvadan jag eldgaffeln tog
och under sängen skrapa —
jag trodde att det kräket dog,
han gruffigt skrek och gapa.

Ett till det yttersta utmärgladt och af ohyra fullsatt hundkreatur, med långa krokiga ben, magen hopdragen som ett rundt klot och ryggen i fullkomlig bågförm kom framandas på golfvet. Då kom syster in, i det hon med en spark —

Så vänligt gaf den stackarn mat,
 hvad öfrigt mer att önska;
 jag fick lik Arons vänner hat,
 då stafven syntes grönska.

Hu, hvilken ryslig stank! På qvällen kom gubben hem. Var det vänligt återseende? Nej! ty genast fick han börja att gnaga på den der gamla giktbrutna af myndigheterna nedskjutna "sparkfålen", värderad af honom sjelt till femhundra, af de förra till "femton, — tjugu kronor högst"!!! Nu till det ekonomiska!

Den första veckan faus det bröd,
 de skulle sedan mala;
 i stället blef det hungersnöd,
 som knapt man kan omtala.

Den mat jag fick var odräglig. Till en början gick den an så länge jag ej var utsvulten, men att arbeta och ej få bröd på så när fyra veckor blef besvärligt. — "Arbetet bestod uti att beställa om huset till alla delar, ty f. d. qvaeksalfverskan låg sjuk, medan min "principal" skojade på ute i bygden." —

Men då ej djuren fingo mat,
 hvad skall man derom säga?
 till dessa bödlar fick jag hat,
 som svultna husdjur ega.

De hade att svälta nämligen, med hästgödsel:
 två mjölkkor, en qviga, två årsgamla kalffvar, med
 kogödsel, "en skarp gris." Dessutom hade de två
 magra getter, fyra magra får, af hvilka två stel-
 nade medan jag var der. Hönsen och katten födde
 sig bäst, hundarne hade det skralast, hästen var
 ganska god till huls då han kritsade den, men
 började troget att likna den förra "*fålen*."

Han bad mig köttet salta ned,
 det glömde jag att göra;
 af sjelfdödt kalkkött blef jag led,
 det skulle mig förstöra.

Köttet som kokades soppa på eller som hon
 kallade det, buljong, var efter en stelnad kalff se-
 dan sommaren 1891.

Och något undra jag likvisst,
 jag mätte rysligt illa,
 jag sjuk af födan blef till sist,
 och måste ligga stilla.

På tvänne dygn som jag låg uti kammaren och
 ej kunde gå ur sängen frågade ingen efter mig, på
 tredje dagens middag bad jag gubben om litet mjölk.
 "Gör som jag, jag kan svälta fyra dygn" blef svaret.
 "Ar ej van", svarade jag. Då fick jag gå till gran-
 narne och spisa, hvilka voro ett redbart, hjälpsamt

folk. Min förundran steg allt högre, då jag fann sådan gästvänlighet öfver allt, och hos alla deromkring, som jag kom i beröring med. Varnad förut som jag blef af mitt "goda värdfolk" att ej tala med någon deromkring, medan det var "bara djäflar", som de uttryckte sig i sin fiendtlighet mot granarne, hvilka de alltid måste anlita, och således endast gjorde detta pack en ständig hjälp, ville de inympa samma fiendtlighet i mig; och trogen mitt löfte, talade jag ej vid någon förrän jag höll på att svälta ihjäl, då först såg jag i hvilken fälla den der lilla oansenliga djur- och människoplågaren hade störtat mig.

Då jag der plågats veckor fem,
 en evighet tycks vara,
 min helsa fått förstörd af dem,
 till sjukhus måste fara.

Sedan man har gjort en sådan hummer tjens, genom att till fots från H—d bära cirka fyra "pund" frö, trasor, och hvem vet allt hvad förslag, födt honom under resan emellanåt han tiggde sig fram, ty det var hans mani, blef förderfvad af svält och bortskämd föda, lånat dem de sista örena, blir missnöjd, säger hon, den "råra": jag har inte med dig att beställa, har ej bedt dig vara här o. s. v. Hvad skall man ta? Gubben har ej vidare fast egendom än "ullen" på sitt kollriga hufvud, Noaks

tusenåriga stormrock och en "skära" som han oförskämdt nog slår sig till både pengar och mat med då han är ute på "slafjägaretåg"; och hon har ej med det att göra. Är man då ej villig att gå derifrån och vara glad ändå, hittar hon alltid på någon utväg; skickar bud efter ett par vittnen och så lagligt som möjligt föser i väg med den stackars satan, som då får de allra som mest klingande hederstittlar om sig. Ej nog med sin korsfästade stofthydda, som ej till allt elände på minsta vis vill vara som vanlig; i magen vrider det och vrålar af hunger, för ögonen svartnar det; också då man af en barmhertig människa får äta sig mätt, blir man ytterligare förderfvad. Sådant får man för besväret hos f. d. allting annat än människa "herr H i r."

Bihang.

I följande som man kan både skratta och gråta åt, anslås i litet gladare ton dessa "älskligas" sätt, och seder, utseende o. s. v. m. m. m. m. på den välkända melodin rullan går.

Känner ni herr H? rul'an går, rullan går,
i full belemnad som ett — svin,
ty att han är född af qvinna
kan väl ingen män'ska finna.

Dess höjd är cirka fyra fot,
 för allting annat vet han bot,
 men till längden kan ej sätta
 ens en fot, han hörs berätta.

Korta ben har gubben ock,
 borstig haka som en bock,
 men det var väl ej det bästa,
 just i knoppen är det värsta.

Ej i stormen blifvit sned,
 ty det föddes han ju med,
 jag vill nu precis ej klandra
 att han ej fick kropp som andra.

Dubbla mössor jemt i topp,
 bör väl skydda gubbens knopp,
 men ändå man tycks fundera,
 om han tokig är med mera.

Af gubbens klädsel hör ni här,
 att han ej så kinkig är;
 ty en stoppad rock han sliter,
 då båd' köld och solsken biter.

Båd' sommar, vinter höst, och vår,
 i samma klädsel gubben går;
 en gång han sa' för köld den skydda,
 i värmen är den Jonas bydda.

Då H. i farten var,
 och sitt dillströmsmärke bar,
 blef han kär uti Lovisa.
 denne, höies ständigt prisa.

Det var gubbens hopp och tröst,
 till minne, höjer hon sin röst,
 af sällhet fick han endast — smaka,
 o! det var som honungskaka.

Vår hjelte är ett element,
 som trotsar allt är redan nämnt;
 om dess "fålar" ock va' lika,
 skulle modet väl ej svika.

Hvem vidundret verkligt är,
 Löres nog af allt det här:
 för att närmare förklara,
 är det — tobaksodlarn bara.

Han hemnan åtta år har haft,
 men sitt pund har nedergraft,
 ty han orkar ej arbeta,
 tigga blyges ej må veta.

Han tigger både smått och stort,
 skojar i hvarenda ort,
 han liknar ju en tam gorilla,
 som en skorfsprätt är ej stilla.

I trädgårdsskötsel är han van,
 är känd på landet och i sta'n;
 men det säges här med rätta,
 att det purjo är — för detta.

Kan han skoja, frågas då?
 Ja, han har skoajat mig också.
 Han sad: "vi börja re'n bli gamla,
 hvem vill nu med oss församla?"

För det var jag alls icke sen,
 men fick för detta ej ett fen,
 ty jag fick på svältkur vara
 "smaka" själfdödt kalkkött bara.

Var fjerde vecka ha de bröd,
 men ändå lida de ej nöd;
 ty der fins kött i massa,
 utaf "fålar", som ej passa.

Han är ej ensam gamle fart,
 ty en syster fin och rar,
 som är rå i sätt och seder
 det har han, försäkras eder.

Som en apa ser hon ut,
 vet som sådan ingen hut.
 Ack det är en triåkig lexa,
 tänka på en sådan häxa.

Så regnbågslik är hennes rygg,
som själfva s—u är hon stygg.
Blott hon hade horn som denne
blefvo de lika, dessa tvenne.

Hon tvättar sig ej hvarje dag,
har därför mistat allt behag,
ty hon hafver svampar tvønne,
som ibland gor rent åt henne.

Dessa äro hundar två:
så magra knappt de orka gå,
vid hennes brost de ta sin foda
utaf en väldig gröda.

Bekantskap vill ej denna ha,
åtminstone bland herrarna;
hon hatar dem af allt sitt hjerta,
sorglig nyhet att berättta.

Hur underligt är ändå allt,
blott man tager saken kallt.
Jag fick nåd för denna katta,
detta kan jag aldrig fatta.

Men som det är tidens sed,
födas i Mariefred
begrep jag ändå riktigt detta
att det var utaf den rätta,

Hvad ålder frågas först och sist?
Ack, hundratjugu tror jag visst,
om det ej är något mera
tror jag säkert på e. dera

Och till sist jag säga må,
det hela kan jag ej förstå,
ty de äro ej som andra,
derför hörs enhvar dem klandra.

Inches

1

2

3

4

5

6

7

8

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

